

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO XXXIII (27).

Štev. (No.) 48

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

28. novembra 1974

Odkritosrčnost, poštenost in resnica

Pravkar je bil zaključen v Buenos Airesu X. Svetovni kongres katoliškega tiska, ki je zbral v argentinski prestolnici nad dvesto katoliških časnikarjev iz 29 držav Evrope, Amerike, Azije in Afrike. V tednu od 17. do 24. novembra so izčrpnno razpravljali o snovi „Etika v tisku“. Ni le slučaj, da je bila ta snov izbrana prav za letošnji Kongres, kajti časniška etika postaja vedno bolj sodobna, kolikor večji vpliv imajo obveščevalna sredstva na družbo. Za prihodnje leto ima UNESCO (Organizacija združenih narodov za kulturo in vzgojo) v načrtu sestaviti nek vesoljni kodeks o časniškarski etiki. Zaključki kongresa, ki je bil v Buenos Airesu, naj bi bili katoliški prispevek temu kodeksu.

Cerkev kot ustanova in njeni člani se že dolgo zavedajo važnosti, ki jih v modernem času imajo družbena občila. Že leta 1923 je bila, na pobudo o. Emilia Gabela, ustanovljena Mednarodna zveza katoliških časnikarjev. Prvi kongres te zveze je bil v Bruslju leta 1930. Ves čas od tedaj pa do danes, je hierarhija z zanimanjem spremljala in podpirala to zvezo v iskanju istega pečata ki naj bi tudi časnikarstvu dal podlago katoliških načel.

To iskanje krščanskega izraza v tisku je dobilo posebno važnost, ko je prejelo zaslombo in vodilno besedo s samega svetega sedeža. Vendar kljub temu do leta 1950, ko je bil v Rimu tretji svetovni kongres katoliškega tiska, Cerkev ni izdala dokumenta, ki bi predstavljala skupek njenih gledanj na časniškarski problem 17. februarja tistega leta pa je Pij XII. imel poseben nagovor na časnikarje zbrane na kongresu. Ta govor predstavlja temelj modernega gledanja Cerkev na družbena občila in na to, kakšno naj bo zadržanje katoličana, zlasti katoliškega časnikarja, do tiska in obveščevanja sploh.

Od tedaj je preteklo trinajst let, predno so bile misli in napotki Pija XII. prenešeni v obliko dokumenta. To je storil II. vatikanski koncil, ko je 5. decembra 1963 izglasoval koncilski dekret „Inter Mirifica“ o problematiki obveščevalnih sredstev. Vendar so se koncilski očetje zavedali, da je na tem področju še mnogo nejasnih točk, da je potrebno še mnogo študija, za izdelavo dokončne zgradbe katoliškega gledanja na tisk. Koncilski dekret je bil le aktualiziran govor Pija XII. Zato so v istem dekretu tudi naročili, naj se v Vatikanu ustvari posebno tajništvo za obveščevalna sredstva in naj posebna komisija, sestavljena iz strokovnjakov, pripravi besedilo novega dokumenta, „pastoralne instrukcije“ o stališču Cerkev do obveščevalnih sredstev.

Zasedanje te komisije se je, zaradi obširnega dela in globokega posega v problem, raztegnilo od leta 1964 do 1971. 18. maja 1971, ob priliki Petega svetovnega dne obveščevalnih sredstev, je bila v Vatikanu in vsem svetu objavljena „pastoralna instrukcija“, ki nosi ime „Communio et Progressio“. Sestavljena je iz treh delov: v prvem govori o družbenih obličih s krščanskega vidika ter o doktrinarnih principih; v drugem delu razglablja o družbenih obličih kot činiteljih za človeški razvoj; v zadnjem delu pa daje napotke za delovanje katoličanov v družbenih obličih.

Ta dokument je podlaga vseh nadaljnjih študij tega področja s krščanskega vidika. Na njem je smelno tudi večina predloženih dokumentov na X. Svetovnem kongresu v Buenos Airesu. Saj „Communio et Progressio“ v globino razglablja tudi o časniškarski etiki, zlasti še ko v točki 17 zagotavlja: „Potrebno je, da se vsako obvestilo prilagodi temeljnemu zakonu iskrenosti, poštenosti in resnice. Ni torej dovolj le dober namen in ravna volja, da postane obvestilo, brez drugega, pošteno. Tre-

RAZGIBANO ŽIVLJENJE MED SLOVENCIM NA KOROŠKEM

PROPAGANDNA PROTESTNA NOTA

Pred dobrimi tremi meseci smo pisali v našem listu, da so se Slovenci na Koroškem odločili za samostojen nastop pri prihodnjih deželnozbornskih volitvah. Pobudo za to je dal Narodni svet, ki mu predseduje dr. Joško Tischler. Priključil se je tej ideji Klub slovenskih občinskih odbornikov, ki ga vodi Warasch, in kar je bilo presenetljivo je bilo to, da je sprejel kandidaturu dr. Apovnik, ki je podpredsednik levičarske Zveze slovenskih organizacij (ZSO) kateri predseduje dr. Zwitter. Ta zveza je bila doslej v celoti poslušna izpolnjevalka navodil ljubljanske vlade in je s tem, da je dr. Apovnik šel svoj pot, njen predsednik dr. Zwitter ostal precej osamljen.

Med dvema ognjema

Odločitev za samostojen nastop pri volitvah, za katerega se je odločila večina koroških Slovencev ni bila po volji ne komunističnim vladam v Ljubljani in Beogradu ne avstrijskim političnim strankam, od socialistične, ljudske do liberalne, da ne govorimo o avstrijski komunistični stranki.

Komunistična vlada v Ljubljani je Slovence na Koroškem dejansko odpisala s tem, da je dosledno zagovarjala stališče, da naj Slovenci na Koroškem volijo avstrijske stranke predvsem levičarske. Preko njih naj bi Slovenci skušali uveljavljati svoje pravice zlasti zahtevo po izpolnitvi člena 7. državne pogodbe iz leta 1955.

Vse avstrijske stranke pa so edine v tem, da ovirajo izpolnitev državne pogodbe in so složno izvajale zavlačevalno politiko, ki naj Slovence utruji in jim vzame samozavest in borbenost.

Slovenski in jugoslovanski komunisti so tako od Slovencev na Koroškem zahtevali, da iščejo rešitev za svoj obstoj pri tistih, ki so jih dejansko že obsodili na počasno umiranje.

Vse kaže, da je odločitev za samostojen nastop pri prihodnjih deželnozbornskih volitvah zelo poživila delavnost koroških Slovencev in jim dvignila samozavest.

Deželni glavar Wagner

To se je pokazalo, ko je deželnega glavarja Simo nasledil Wagner. Avstrijska socialistična stranka je namreč smatrala, da je bil Sima preveč popustljiv slovenskim upravičenim zahtevam. Zato je moral svoje mesto prepustiti Slovincem sovražnemu Wagnerju. Ta je napravil več potez, ki jasno označujejo njegovo stališče do slovenskih zahtev. Med drugim je ukinil takoj takozvani „Slovenski urad“ pri deželni vladi. Tega je ustanovil Sima in izročil vodstvo urada dr. Apovniku. Wagner je tudi zavrgel prošnjo dr. Ma-

ba je poleg tega da obvestilo o znanju stvari izhajajoč iz resnice, to je, da daje resnični prikaz stvari, in da imi v sebi lastno resnico.“

Današnji svet živi iz principov, ki so včasih precej oddaljeni od krščanskega gledanja. V takem položaju se nahajajo, in ga mnogokrat povzročajo, prav družbena občila. Ni torej čudno, da je na X. časniškarskem kongresu bilo ponovno toliko pozivov k resnici v obveščevanju. Sam Pavel VI. je v svoji poslanici kongresu ponovno zahteval „resnico in ljubezen“. Šele na tej podlagi naj se razvija zdrav pluralizem, ki naj zasega vsa različna polja človeške družbe: socialno, politično, družabno, versko, itd.

Zaključki tega kongresa, ki bodo po dokončnem izoblikovanju poslani na Združene narode, bodo prav gotovo važen prispevek k časniškarski etiki. Prispevek v času, ko je senzacionalizem prva postavka velikega dela tiska, in ko se teži k raznim ciljem ne da bi se izbiralo sredstva, zlasti pa, ne da bi ta sredstva upoštevala temeljni zakon obveščevanja, ki je resnica.

tevža Grilca za sprejem v deželno službo, četudi jo je njegov prednik Sima že ugodno rešil. Dr. Grilc je podpredsednik Narodnega sveta in borec za pravice Slovencev. Takega človeka pa Wagner ni želel imeti v deželni službi. Wagner je skušal ukinjeni „Slovenski urad“ nadomestiti z nekako „okroglo mizo“ s predstavniki Narodnega sveta in ZSO. Obe ustanovi sta to odločno odklonili in Karel Smole je v imenu predsedstva Narodnega sveta v uvodniku „Našega tednika“ z dne 29. avgusta zapisal: „Mi, predsedstvo narodnega sveta, smo na sejah tu in tam že skoraj prišli v skušnjavo, da bi verjeli, da gre za resno iniciativo. Vendar vidimo po sedanjih besednih izlivih naših koroških partnerjev, da moramo slej ko prej in to s čisto vestjo ponavljati, da se v neobvezen blebet, nikakor ne bomo spuščali. Politiki večinskih strank, deželni državniki, ki niti zakone, ki jih sami sklonejo, ne spoštujejo, morajo biti in so za Koroško neznojni. Ping-pong igro ljudske in socialistične stranke, kjer imamo Slovenci vlogo žogice, so spregledali že gorjanci, ki nimajo ne radia in ne televizije.“

Tudi dr. Grilc je v članku v isti številki „Našega tednika“ odločno zavrgel Wagnerjev poskus okrogle mize, ker je Wagner vabil tudi predstavnike „Heimatdiensta“, ki so strupeni sovražniki Slovencev. Poleg tega je Wagner s svojimi dejanji dokazal, da predlagana okrogla miza ni v interesu Slovencev, ampak le člen v verigi zavlačevalne politike.

Kanceler Kreisky je kapituliral

Slovenci na Koroškem so bili vedno proti vsakemu štetju manjšine, ki bi bila skrajno krivična. To ve vsak, kdor pozna razmere na Koroškem. Tako štetje sta zahtevali predvsem Avstrijska ljudska in Avstrijska liberalna stranka. Kanceler Kreisky, predstavnik Socialistične stranke ni kazal naklonjenosti štetju. 17. septembra pa je podlegel pritisku navedenih dveh strank, ko je izjavil, „da pride rešitev realizacije člena 7 državne pogodbe v pošteve le po izvedbi posebnega ljudskega štetja.“ Ko so se tako proti Slovincem združile vse tri avstrijske glavne stranke, sta obe predstavniki organizaciji Slovencev sklicali protestni zbor v Celovcu, ki se je vršil 6. oktobra in se ga je udeležilo nad 700 krajevnih odbornikov in zaupnikov. Po govoru predsednika NS dr. Tischlerja, ki je prikazal težko pot koroških Slovencev od plebiscita do današnjega dne je bila sprejeta resolucija, ki pravi med drugim: „Zbor krajevnih odbornikov in zaupnikov z vso odločnostjo zavrača naklep predstavnikov strank glede preštevanja koroških Slovencev in najostreje protestira proti ugotavljanju manjšine v katerikoli obliki ker bi služilo le nadaljnemu pritisku na manjšino in povečalo jarek med obema narodnima skupnostima na Koroškem, hkrati pa odobrava soglasno

Al servicio de la verdad y de la caridad

Por intermedio del Secretario de Estado, cardenal Villot, el Papa envió un saludo a los participantes del X. Congreso Mundial de Prensa Católica, reunido en Buenos Aires y formuló sugerencias para la ética del periodismo que la asamblea consideró.

Subrayó en uno de los pasajes el Pontífice que el periodismo es servicio al destacar que „La posterior redacción de las noticias presupone una voluntad deliberada de servicio atento a los postulados de la verdad y de la caridad. Por ello, hay que presentar objetivamente los hechos sin perder de vista el contexto concreto de las personas, justamente sensibles a reacciones de opinión causadas por omisiones calculadas o por comentarios tendenciosos. Finalmente, la difusión de las noticias logrará su noble objetivo de información y de donación, cuando ofrezca elementos suficientes para impresionar las conciencias, favorable o desfavorablemente, según los casos, sin recurrir nunca a aspectos puramente sensacionales o escandalosos.“

Los gobiernos deberían apoyar al periodismo sano, ejercido con sentido ético porque, dice Su Santidad, „una información adecuada favorece el desarrollo; si a su vez es exacta, alimenta la comprensión interna y lima los contrastes; si además es objetiva, se convierte en instrumento de pacificación, evitando que las tensiones puedan desembocar en enfrentamientos sangrientos o incluso provocar catástrofes mundiales, de las que está en las conciencias no sólo el recuerdo, sino también la persistente amenaza“.

Srebrni jubilej SDO-SFZ

K itak že bogatemu letnemu programu Slovenske dekliške organizacije in Slovenske fantovske zveze, ali kot jih v vsakdanjem življenju nazivamo: SDO-SFZ, se letos pridružuje še ena prireditel: proslava petindvajsetih let dela.

V 25. letih se da marsikaj narediti. In se tudi je naredilo: vsakoletni mladinski dnevi, mesečni sestanki, športni dnevi, čajanke in družabni večeri. Tukaj se družimo in spoznavamo, skrbimo za narodnostno povezavo, za versko in moralno izobrazbo, za vse faktorje, ki sestavljajo celotno vzgojo.

Nismo še pozabili na proslavo 20. obletnice, pa je že tukaj prireditel za srebrni jubilej. Takrat so se nekateri spraševali: Bo SDO-SFZ zdržala do naslednjega jubileja? Bo še zadosti idealizma v mladih, da bodo naprej žrtvovali čas za organizaciji? Jih ne bo zmaterializirano sveta prevzela in odpeljala na sredo toka, kjer se bodo izgubili? — Po petih letih smo prišli do spoznanja, da

predlog koordinacije odbora NSKS in ZSO, da se prekine sodelovanje v kontaktnem komiteju, ker niso dani osnovni pogoji za uspešno reševanje obveznosti, ki so bile Avstriji naložene v členu 7 državne pogodbe.“

Izseljenci in Slovenci na Koroškem

Slovenski demokratični Slovenci v svetu z veliko zaskrbljenostjo zasledujejo boj Slovencev na Koroškem predvsem zahtevo po izpolnitvi člena 7. državne pogodbe. Znano je, da so po razbijanju dvojezičnih napisov koncem leta 1972 slovenski izseljenci v rekordnem času zbrali v protest nad 6000 podpisov iz vseh držav v kateri živijo. Predsedstvo Narodnega odbora je poslalo v začetku leta 1973 kanclerju Kreiskemu posebno predstavko, v kateri je opozorilo na nujnost izvedbe člena 7. državne pogodbe.

Ker obljuba kanclerja Kreiskega v odgovoru na predstavo Narodnega odbora, da bo vprašanje ugodno rešeno v

se to še ni pojavilo v taki meri, kot so nekateri prerokovali.

V cerkvi Marije Pomagaj

Program je pričel ob 19 s sv. mašo, ki jo je daroval msgr. Orehar. Pri pridigi se je spomnil 15. obletnice smrti škofa Rožmana in na njegovo zadržanje do mladih ljudi. Pesem „Hvala večnemu Bogu“, zapeta z vso mogočnostjo, je pokazala hvaležnost Stvarniku, da moreta organizaciji obhajati ta srebrni jubilej.

V dvorani

Po maši so navzoči zasedli dvorano. Napovedovalca Kristina Breznikar in Darijan Šifrer, v narodnih nošah, sta povezovala celotni program.

Predsednica SDO Martina Koprivnikar je pozdravila vse, ki so se odzvali vabilu mladinskih organizacij, posebno pa Miloša Stareta, predsednika NO za Slovenijo, msgr. Antona Oreharja, dele- (Nad. na 2. str.)

teku leta 1973, ni bila izpolnjena, je Narodni odbor predložil posebno spomencio Združenim narodom v roke tajnika Waldheima, kateri je bilo priloženih nad 6.000 podpisov slovenskih izseljencev. Ker ni bilo znakov, da bi Waldheim ukrenil kaj pozitivnega (je Avstrijec in pristaš Avstrijske ljudske stranke) je Narodni odbor oktobra meseca letošnjega leta poslal ponovno pismo tajniku Združenih narodov z vprašanjem kaj je tajništvo Združenih narodov ukrenilo na prvo vlogo Narodnega odbora.

Propagandna protestna nota

Slovenska vlada v Ljubljani in jugoslovanska v Beogradu sta se pri takem stanju znašli v neprijetnem položaju, zlasti jima ne gre v račun odločitev Slovencev na Koroškem za samostojen nastop pri volitvah. Doslej sta ti vladi predstavnike obeh organizacij koroških Slovencev sicer lepo sprejemali tako v Ljubljani kakor v Beogradu in dajale obljube, nasvete, da naj se vključijo v avstrijske stranke, se z njimi fotografirale itd. Do resnične pomoči za obrambo slovenskih narodnih pravic pa ni prišlo.

Razvoj dogodkov pa je komunistične veljake prisilil, da so morali nekaj napraviti. Tako je 30. oktobra t. l. jugoslovanski Zvezni urad za zunanje zadeve poslal avstrijski vladi obširno protestno noto. Dejstvo, da je bila protestna nota takoj publicirana v listih, njen obseg in način izražanja pa dokazujejo, da je namen note predvsem propagandnega značaja za doma. Da bi bila pa ta nota iskrena, je več kot dvomljivo in bodočnost bo pokazala če bo imela kaj uspeha.

Zgleda, da so se Slovenci na Koroškem naveličali tudi jugoslovanskih besed in obljub in da so se zbrali pot po načelu: Pomagaj si najprej sam in...

„NEMSKA MAŠA — ali pa mi izstopimo.“ Tako piše na plakatu med protislovensko manifestacijo v Celovcu. Neštrpnost je povsod, tudi v cerkvi.

M. P.

GRŠKE VOLITVE – PORAZ BEOGRADA IN MOSKVE

DEMOKRACIJA V ATENAH

Nedavna volilna zmaga grške desničarske Nove demokratske stranke, ki jo vodi Karamanlis, je zadala grški levici, predvsem pa komunistični partiji hud udarec. Moskva in Beograd sta s svojimi propagandisti v Grčiji napravila vse, da bi vsaj levičarske stranke, če že ne komunistična partija sama, dobile na volitvah večino, zlasti še, ker so to bile prve volitve po zrušitvi šestletne vojaške diktature v Grčiji. Toda, v oddih Grčiji sami in vsem južnoevropskim državam ob sredozemskem bazenu, se je Grčija vrnila v demokracijo.

Dasi volilni odstotek, ki ga je dobila Nova demokratska stranka, ki znaša 55%, na prvi pogled ni posebno visok, pomeni absolutno večino. Za grške razmere pa poleg tega predstavlja pravi poraz vsega, kar zagovarja grška levica. Grško prebivalstvo je vzpostavilo demokracijo v državi, ki je zgodovinska zibelka demokracije, dala Karamanlisu mandat, ki ga bo moral sedaj izpeljati: urediti težke družbene in gospodarske razmere, v katerih se Grčija nahaja. Grki so svetu dokazali, da ni nujno, da vojaški diktator sledi levičarska ali desničarska diktatura. Splošna politična apatija, ki se navadno polasti prebivalstva v kakršni koli diktaturi, zlasti če ta dolgo traja, je dejansko samo navidezna. Dežela, ki je bila kdaj koli politično zavedna, te zavednosti ne izgubi. To je spet dokazala Grčija.

Karamanlis je dobil ljudski mandat, ki ga je potreboval. Problemi, pred katerimi se nahaja država, so preveli-

ki, da bi jih mogla reševati vlada, ki ne bi imela absolutne večine v parlamentu. Ker povrh tega nova grška vlada ni levičarska, ima vse možnosti, da državo dvigne na zadovoljivo raven. Karamanlis more sedaj obvladati vojsko, prav tako je dobro oborožen za reševanje tako eksplozivnega problema, kakor je Ciper. V obeh slučajih ne gre toliko za dokazovanje, kdo je delal napake in kakšne so tiste napake bile, temveč za to, da se problemi rešijo.

Grška vrnitev na pot demokracije ima največji vpliv na zunaj, na vso Evropo. Karamanlis je komaj pol leta po zrušitvi vojaške diktature izpeljal volitve, s čemer je Grčija dala lep zgled Portugalu, kjer se razmere sučejo v drugo smer. V Grčijo se ozirata tudi Italija in Španija, prva za zgled, kako se izvleči iz neprestanih političnih kriz in preprečiti grozečo vojaško diktaturo, druga za napotke, kaj storiti, ko se bo gral. Franco poslovil s španske politične pozornice.

Z izidom grških volitev so zadovoljni tudi v NATO, dasi Karamanlisova vlada še ni jasno povedala, kaj namerava storiti v bližnji bodočnosti s svojim članstvom v tej obrambni organizaciji. Toda že sam demokratični režim v Atenah zagotavlja NATO-u varnost v tem delu Sredozemlja, kamor je nedavno Moskva, tudi s pomočjo Titove Jugoslavije, tako močno posegla, da sedaj njeno vojno ladjevje pluje v vodah okoli Cipra in ob Palestini. Toda s političnim porazom, ki sta ga Beograd in Moskva doživela v Atenah, se dolga ne bosta mogla sprijazniti.

Mednarodni teden

ALDO MORO je končno sestavil novo italijansko vlado. Je to 37. vlada po 2. svetovni vojni v Italiji ter je sestavljena iz krščanskih demokratov in republikancev. V parlamentu si je Moro, vsaj za nekaj časa, zagotovil podporo socialistov in socialdemokratov, strank, ki sta med seboj v silovitem spopadu. Koliko časa bo ta nova vlada na krmilu države, pa nihče ne prekuje.

ŠTIRI največje izvoznice bakra, Čile, Perú, Zaire in Zambia so se dogovorile, da bodo znižale proizvodnjo bakra za 10%, da bodo tako obdržale ceno bakru na sedanji višini. Cena bakru je lansko leto močno padla na svetovnem trgu, štirikrat pa se je zvišala cena petroleju. Zato sedaj te države uporabljajo podobno taktiko za svoj baker, kakor Arabci za svoj petrolej: znižanje proizvodnje, da bi ohranili ali pa celo dvignile ceno bakru.

ZE TRADICIONALNA arabska medsebojna razbitost je nedavno spet pršila do izraza, ki je pomočnik novega arabskega „junaka“ terorista Arafata izjavil, da je njegova organizacija nameravala umoriti jordanskega kralja Husseina, ko se je ta udeležil arabske vrhunske konference v Eabatu v Maroku. Maroška policija je zaroto odkrila in Arafatove teroriste pravočasno prišla. Sedaj pa se je tudi Arafatova organizacija, ki ji je uspelo predstaviti se celo v ZN, razdelila v sebi ter se je frakcija, ki zagovarja še večji terorizem, kakor ga vodi Arafat, že izjavila proti njemu.

ZSSR je izročila Siriji večje število raket, s katerimi more obstreljeva-

6. Deset odstotno znižanje vojnih proračunov držav, kar naj se nato porabi za proizvodnjo živil.

Konferenca je tudi „priporočila“ naj bi posamezne države „skušale doseči ravnotežje med naraščanjem prebivalstva in živilsko proizvodnjo“, a zgodilo se je prvič, da so se delegati vzdržali priporočiti kontrolo rojstev.

Kljub zgornjim priporočilom so se delegati s konference razšli nezadovoljni. Ves svet je od konference mnogo več pričakoval, zlasti od petrolejskih držav. Te države, kakor tudi komunistični blok v ZSSR in Kitajsko na čelu, niso hoteli sprejeti skoro nobenih dolžnosti in obveznosti glede zagotovitve živila potrebnim državam in narodom ter so znova dokazale, da kapitalistična mentaliteta, kakršna se je sedaj polastila petrolejskih držav in marksistična, kakršna gospodari v državnem kapitalizmu v Moskvi in Pekingu nima nobenega smisla za pomoč prizadetim narodom in državam.

Eдини največji proizvajalec in razdeljevalec živeža bodo še naprej, kakor so bile doslej, ostale ZDA.

bivše člane organizacij, da še naprej sodelujejo pri SDO-SFZ, da bodo mlajši pritegnjeni k delovanju. Končal je svoj nagovor: „S tem našim, lahko rečem notranjim čustvenim klicem, kateri je bil povod današnje prireditve, želimo vsi skupaj potrditi, da je plamen slovenskega mladega srca še vedno goreč in bo ostal goreč!“

Prof. Tine Vivod

Kot slavnostni govornik je stopil na podij nekdanji predsednik SFZ prof. Tine Vivod. Svoj govor je delil na tri dele: kratka zgodovina mladinskih organizacij v Sloveniji, nastanek organizacij v Argentini in sedanje stanje. V prvem delu je rekel: „Iz pripovedovanja in branja zvemo, da je mladinsko organizacijo doma rodila predvsem človekova osnovna pravica do združevanja, potem pa žalostne mladinske razmere v našem podeželju pred 70. leti.“ Nato je v nekaj besedah podal čas od l. 1891, ko je papež Leon XIII. izdal „Rerum novarum“, ko so kmalu nato ustanovili Slovensko krščansko socialno zvezo s telovadnim odsekom Orel, katerih oče je bil dr. J. Ev. Krek. Orel se potem osamosvoji in „postane šola mladega pokolenja, vir neuhajajoče moči in vedne obnove.“ Trdno ob strani mu stoji nadškof Jeglič. Druga svetovna vojna pa prekine delovanje. — Nato se oprime besed iz jubilejnih brošur, da nam predoči prvih 12 let, ko je bilo vse osredotočeno na Pristavi, in zadnjih 13, ko se so razvili krožki in odseki po domovih. Te organizacije, ki jih imamo danes, so trdno povezane s

slovensko zgodovino in organizacijami, ki so jih pred toliko leti ustanovili Krek, Jeglič in drugi velmožje v Sloveniji.

Organizaciji imata danes vsa podlaga in možnost razvoja na vseh področjih. Pa tudi današnji čas zahteva odločitve, kot pred tridesetimi leti: „Da se bo naša mladina mogla svobodno odločiti za dobro proti zlu v tolikih zapeljivih oblikah, je naloga mladinske organizacije. Pa ne samo njena. To je naša skupna naloga!“ In to podpira z naveditvijo, da smo že „pred štirimi leti imeli naš to sinov in hčera iz novega rodu, ki so končali študije na različnih univerzah. Imamo mnogo lastnih pomembnih industrijskih podjetij in velepodjetij, prav tako je najti v argentinskem poslovnem letu že mnogo Slovencev na vodilnih mestih.“

Ti mladi izobraženci, mladi podjetniki in različni strokovnjaki so naši mladini najbližji. Tudi njihova prisotnost je naši mladini potrebna.

Če bi živel med nami dr. Lambert Ehrlich, bi morda dejal:

„Dajte mi toliko in toliko slovenskih strokovnjakov te in te vrste, od katerih se bo vsak na svoj način znal približati mladim ljudem in z njimi delati: mladi ljudje bodo našli v njih oporo, odkrili svoje sposobnosti in laže uresničili poslanstvo, za katerega so poklicani.“

Besede prof. Vivoda so poslušalci sprejeli z navdušenim ploskanjem.

Avdiovizual in nastopi

Miriam Jereb, Maruška Batagelj, Franci Klemenc, Janez Jerebič in Marko

„Domišljija poveča majhne zadeve tako, da z njimi napolni našo dušo, ker jih nestvarno precenjuje, in, po drugi strani, z nesramno nepremišljenostjo zmanjša velike zadeve tako, da jih prilagodi svoji meri kot npr. kadar gre za Boga.“

Francoski mislec Blaise Pascal (1623—1662)

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Gotovo vlada v svojem delu polaga trenutno veliko važnost v uničenje prevratnih skupin, ki za obstoječi demokratični sistem predstavljajo edino resno nevarnost. V tem smislu je bil pretekli teden kaj uspešen, saj so varnostni organi zadali gverilski odločilni udarce.

Začetek teh akcij je bila smrt polkovnika Ibarzabala. Kot znano, je bil ta oficir, kot šef oklopne skupine, ki ima svoj sedež v Villa María, Córdoba, ugrabljen preteklega 21. januarja t. l., ko je skupina nad petdeset gverilcev napadla to vojaško postojanko in iz nje odpeljala velike količine orožja, municije in eksplozivov. Od tedaj so varnostni organi tej skupini skušali priti na sled, a brez uspeha. Pretekli teden pa je policijska patrila zasledila tri avtomobile v okraju Quilmes, kateri bi lahko pripadali prevratnim skupinam. Obveščene še ostale policijske edince, so izvedle napad na te avtomobile. Dve ma se je posrečilo uiti, tretji pa, zaprta kamioneta, je bila zasežena. Šofer te, preden se je predal, je iz kabine ustrelil nekoga, ki je bil v zaprtjem zadnjem delu. Ta je bil polkovnik Ibarzabal, katerega so prepeljevali verjetno iz ene „ljudske ječe“ v drugo. Njegov morilec, katerega je policija prišla, pa je 23-leten Poljak Sergej Gustav Licowsky.

Od tu naprej so varnostni organi prišli na sled razširjeni prevratni mreži. Tako je policija v ponedeljek 25. ob-

ti vsa izraelska mesta. Zaradi novega nevarnega razvoja na Bližnjem vzhodu je prišel tja tudi glavni tajnik ZN Waldheim ter je obiskal Izrael, Sirijo in Egipt, nakar se je vrnil v New York.

NA VOLITVAH v Brazilu, kjer se je zamenjala tretjina senata in poslanske zbornice, je z veliko večino zmagalo opozicionalno Brazilsko demokratsko gibanje, edina uradno priznana opozicionalna stranka nasproti vladni Narodni obnovitveni zvezi. Brazilsko demokratsko gibanje je dobilo dvakrat več glasov kakor vladna stranka, a je vodstvo objavilo, da bo ostalo v „konstruktivni opoziciji.“

V ABESINIJI je vojska, ki je odstavila cesarja Hajte Selasija, preteklo soboto ponoči ustrelila 60 generalov in drugih visokih častnikov ter civilistov. Med ustreljenimi je tudi gral. Andom, ki je bil med prvimi, ki so zahtevali od strani cesarja.

javila, da je zasegla večjo gverilsko celico, ki je imela svoje postojanke v raznih krajih province Buenos Aires.. Pri tem so padli v roke oblasti tudi nekateri večji gverilski elementi. Policija je odkrila tudi neke vrste gverilski glavni štab.

Istočasno pa je policija v provinci Córdoba, ki je sploh zadnje čase zadala gverilec hude udarce, odkrila eno največjih zalog orožja v vsej zgodovini argentinskih prevratnih gibanj. V okraju Pampayasá Sud, v zapuščeni stanaciji, ki leži daleč od nasebin, so člani provincijske policije našli skoro vse orožje in municijo, ki je bila v januarju ugrabljena iz orožarne v Villa María, prav tedaj, ko je bil ugrabljen polk. Ibarzabal. Za boljše pojmovanje količine orožja, povejmo, da je policija med drugim zaplenila 85 avtomatičnih lahkih pušk, 31 brzostrelk PAM, pet pušk Itaka, 8 strojníc Madsen z podstavkom, eno protiletalsko strojnico, in še razno drugo orožje, municijo in drug vojaški material. Tudi tu so prišli na sled prevratni mreži in zaprtih je bilo vsaj osem gverilec. Policija smatra to odkritje kot „katastrofalno“ za gverilo, in zvezni interventor v provinci je optimistično izjavil, da je s tem gverila v Córdoba praktično uničena.

Ob isti temi prevratnosti omenimo še, da so neznanci skušali izvesti tudi atentat na dr. Balbina, vodja radikalne stranke, medtem ko je z avtom potoval proti domu v provinci Buenos Aires. Oseba straža, sestavljena iz članov policije in varnostne skupine stranke, je atentat preprečila.

Za konec omenimo še, da je malo verjetno, da bi se v kratkem izvedle kake spremembe v vladi. Imenovanje novih ministrov, o katerem se je precej govorilo zadnje dni, bo še nekoliko počakalo. Zlasti zamenjava notranjega ministra. Nekateri opazovalci so kot kandidata za to mesto kazali na dr. Ottalagana, interventorja na Buenosaireski univerzi. Malo težko, zlasti potem, ko je nastal velik vihar zaradi njegovih izjav. Dejal je namreč ob neki priliki, da so Cerkev, oborožene sile in sindikati glavni predstavniki naroda, in da bi na njih morali zidati bodočo državni sistem. Izrazil se je tudi v smislu, da bodo politične stranke morale se pač opredeliti za justicializem ali komunizem. Po teh njegovih izjavah so še bolj padale nanj obtožbe „fašizma“, in malo verjetno je, da bi v takem položaju lahko dosegel imenovanje notranjega ministra.

SREBRNI JUBILEJ SDO-SFZ

(Nad s l. str.)

gata dušnih pastirjev v Argentini, Boža Satriho, predsednika Zed. Slovenije dr. Tineta Debeljaka, predsednika Slovenske kulturne akcije in predstavnike vseh slovenskih domov. — Svoje besede je navezala na čas, ko so naši starši, kot presajene mladike, čutili potrebo po organizaciji, ki bi združevala in nadomeščala domovino. Teško delo, za katerega so žrtvovali ure počitka: „Ta četrtna stoletja je doba ene generacije; doba, ki nam pokaže veliko požrtvovalnost in vztrajnost, ki jo ima mladi človek. Veliko je bilo idealov, ki so nas spremenjali do dovršenega dela. Dobro se zavedamo, da naša bodočnost odvisi od ohranjanja prave lastne vrednote in zdravega krščanskega idealizma. Naj bi bil torej ta jubilej zahvala našim prednikom in vir moči nam in njim, ki prihajajo za nami.“

V imenu SFZ je spregovoril letošnji predsednik Franci Žnidar. Zahvalil se je vsem, ki so pripomogli k življenju naših mladinskih organizacij. „Vemo, da od njih podedujemo možnost nadaljevanja našega dela v osmih aktivnih krožkih, v katerih gojimo slovensko narodno zavest, globoko vernost, kulturna, športna in razvedrilna delovanja. Na teh področjih se zbira argentinska mladina, sinovi in hčere slovenskih staršev, kateri hočemo ohraniti vse vrednote in dobre lastnosti pristnega slovenstva, med katere lahko s ponosom rečemo, da štejejo naš materin jezik.“ Povabil je vse, tudi

prvem četrstoletnem življenju mladinskih organizacij je bilo že več skupin, ki so se bavile s folklornimi in narodnimi plesi. Na Pristavi goji mladina pod vodstvom Jureta Ahčina folklorne ples. Zaplesali so Adlešičko kolo, Potrkan ples, Stara polkica, Dopaši in Svabeno polko. Dekleta in fantje iz Slovenske vasi pod vodstvom Boga Rozina pa so zaplesali Zelenega Jurija.

Kot končno točko so vsi navzoči zapeli Mladinsko himno, katero besedilo je sestavil dr. Tine Debeljak, uglasbil pa Franc Cigan.

Ob vhodu v dvorano so prisotni prejeli jubilejno brošuro. Opremila jo je Magda Zakrajšek, uredili pa so jo Miriam Jereb, Ana Marija Klanjšček, Pavla Andrejak, Janez Zorec, Pavel Fajdiga in Gregor Batagelj. Uvod so ji besede letošnjega zveznega odbora, nato nekaj misli duhovnega vodja dr. Alojzija Starca. Besede izpod peresa dr. Milana Komarja in Jureta Rodeta so vredne premisleka. Brošura navaja tudi imena predsednic in predsednikov zveznih odborov v 25. letih, duhovnih vodij zveze in odsekov, zveznih odbornikov SDO-SFZ in odbornikov odsekov v letu 1974.

S tem večerom je bilo zaključeni prvih 25. let dela organizacij, ki ju je ustanovil pripravljajni odbor kmalu po prihodu prvih naseljencev v Argentini.

Bog daj, da bi še več takih jubilejev praznovali!

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Urbanisti so pripravili „zasnove urbanizacije Slovenije“. Po tej študiji bi v Sloveniji do leta 2.000 morali zgraditi trinajst regionalnih središč, ki bi ljudem zagotavljale enake možnosti glede šolanja, zaposlitve, stanovanj in kulture... Za uresničitev te urbanizacijske „utopije“ pa bi predvsem morali izgraditi cestno omrežje, kajti urbanisti so predlagali, naj bi do svojega krajevnega „centra“ noben prebivalec ne imel dlje kot pol ure vožnje z javnim prometnim sredstvom. Precej pomislekov so imeli cestni strokovnjaki, ki niso povsem prepričani v izvedljivost tega „urbanističnega načrta, vsaj do leta 2.000 ne...“

NOVA GORICA — Na strokovnem seminarju revmatološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva so ugotavljali, da povzročajo razne oblike revmatičnih obolenj veliko socialno in gospodarsko škodo za družbo. Sodiijo, da je znaten odstotek prebivalstva revmatičen, vendar točnih podatkov za Slovenijo še nimajo. Samo v mariborski bolnišnici imajo spisek o 22.000 obolelih, v treh občinah goriškega območja pa jih je nekaj nad 10.000.

LJUBLJANA — Baletni ansambel in orkester ljubljanske Opere sta 4. novembra z Brnika odletela v Zvečno nemško republiko. V Dusseldorfu in Duisburgu je 45 baletnikov in 68 glasbenikov izvajalo švarovo „Nino“.

TRBOVLJE — Zavaski rudniki so v začetku leta pripravili načrt za izkop 1,8 milijona ton premoga. Toda sedaj so končno ugotovili, da so segli nekoliko previsoko, in so ga znižali na 1.630.000 ton. To zmanjšanje produkcije pa je seveda prineslo rudnikom izgubo v višini 1.405.000 dinarjev. Zato je „centralni delavski svet apeliral na vse Teme-ljne organizacije dela, naj naredijo vse, da se ne bi proizvodnja še bolj zmanjšala, kar bi položaj podjetja še poslabšalo!“

LJUBLJANA — V Sloveniji, ki je gospodarsko bolj razvita kot ostale jugoslovanske republike, je kljub naraščanju zaposlenosti, še vedno praznih kakih 15.000 delovnih mest. Kljub temu pa je bilo avgusta 1974 v Sloveniji še 8.431 brezposelnih. Ob tem dejstvu pa tudi ugotavljajo, da se je leta 1973 vrnilo v Slovenijo z dela v tujini le 1.600 delavcev. Ti podatki jasno kažejo, da ne velja precej razširjeno mnenje, da je za vračanje zdomev iz tujine dovolj že odpiranje novih delovnih mest. Za delavce je pač predvsem važna višina zaslužka, ne pa delovno mesto samo.

MARIBOR — Na letališču v Slivnici pri Mariboru so ob 45-letnici letalskega centra Maribor krtili tri letala. Eno je štirisedežno motorno letalo francoske izdelave, ostali dve sta jadralni letali.

Občni zbor Zveze mater in žena

(Nadaljevanje in konec)

Po poročilu ge. predsednice je podala poročilo tajnica Zveze, gdč. Renata Sušnik, ki je med drugim dejala:

Na različne načine se odkriva pred nami delo naše organizacije, tako v vodstvu, tajništvu, blagajništvu, dobrodelnosti itd. Eno kot drugo je potrebno za ustroj, ki naj tvori harmonijo med eno in drugo, da ostane prava slika organizacije. Zato se mi zdi, da je tudi tajništvo čno izmed odsekov, ki sestavlja kolo organizacije. Pisati, kaj vse se godi in govori, je lahko. Vendar pa je treba znati izbrati glavno misel, ki zaključuje v enoto ves aparat. Prava slika je razvidna vsem iz zapisknika, dela in kronike itd. Po številu smo majhna organizacija, po delu, kvaliteti, pa smo se že uveljavili in ne samo med našimi marveč tudi med argentinskimi ženskimi organizacijami.

Vsak začetek je težak in smo veliko tvegali, posebno še danes. Rabili smo tri vrste orožja: upanje, dobroto in ljubezen. Kdor upa ima v sebi notranjo moč, ki ga usposablja, da vzdrži in obstane kljub vsem težavam, neprijetnostim, zabavljanju itd. Kot same vidite in čutite, je slovenska žena izpostavljena nevarnostim modernega časa: modernizmu, materializmu, liberalizmu itd. Zato je bil naš letošnji program od: glavna misel: Kam družina? Na mnogokateri seji so se obravnavala ta vprašanja. Posamezni odseki domov so prirejali ciklus predavanj v tem smislu. Zelo močna veja zveze žena in mater je v Slovenski vasi v Lanusu, San Justu, San Martinu, poleg tega so še odseki v Moronu, Ramos Mejiji, Carapachayu in Capitalu. Iz njihovega delovanja je razvidno kako potrebno je naša Zveza.

Dobrota je tista, ki daje, izpopolnjuje praznino našega dela. V koliko se je v tem oziru storilo, bo poročala

LJUBLJANA — V Mali Galeriji so 5. novembra odprli razstavo del mojstra Franceta Miheliča. Ta razstava, ki prikazuje najnovejša slikarjeva dela, bo odprta do 8. decembra.

MARIBOR — Akademski slikar grafik in likovni profesor Bojan Golija je v Mariboru na I. gimnaziji razstavil 23 risb z rdečo in črno kreda pod nazivom „Počitniški zapisi“. Risbe je Golija ustvaril na slikarski koloniji v Ravnah, v Ribnici na Pohorju in v Istri. Tematika je domačinska, v glavnem prikazuje slikar motive razpadajočih domačij in kašč... Razstava je bila odprta od 4. do 19. novembra.

LJUBLJANA — Neka vlagateljica je leta 1946 vložila 110 dinarjev — tedanja veljave — v Pošto hranilnico. Kasneje je hranilno knjižico založila, v oktobru leta 1974 pa jo je našla. Ko je šla na pošto, so ji svečano povedali, da je edino, kar morejo narediti — uničiti hranilno knjižico, za kar pa bi morala plačati deset — sedanjih dinarjev.

Umrli so od 5. do 11. novembra:

LJUBLJANA — Marija Gale up.; Ivica Kern r. Novinc; Ivanka Šivic r. Berlan; Boris Jenko, up.; Marija Plešec r. Vidmar; Rudolf Detoni, komercialist v p.; Jožefa Kastelic r. Cabas; Ciril Lampič, miz. m.; prof. Mirko Babin; Otilija Jezeršek r. Korolj (89); Stanislava Blok r. Jalen, med. s. v. p.; Alojz Meglič; Ivanah Prohinar r. Krizaj (94); Ivan Intihar, up.; Rado Mayer, up.; Metka Rožmanec (96), up. tobačne tov.; Rika Gregore, žel. up.; Zora Weiss, v. med. s. v. p.; Dr. Franc Ivanšek (86), tajnik vrh. sodišča v p.; Jožica Zagar, up.; Izidor Debeljak, slikar; Mirko Nardin, kor. borec; Jože Pajntar, poročnik v p.; Vinko Jeločnik, up.; Anton Štrukelj, šofer; Julijana Krusič r. Simič; Marija Sikošek r. Klemenčič (79); Marija Žvokelj, up.; Ivan Pate, up. Nor. b.; Ada Štefin r. Hieng vd. Perdan (92); Milan Kuder, up.

RAZNI KRAJI — Albert Jemc, plesk. m. v. p.; Bled; Marija Lunar r. Habjan, Gabrk pri Škofji Loki; Jože Goršič, pos.; Gradež pri Turjaku; Lucija Guardajanci r. Ostrovska, Gor. vas; Jože Oblak, tehnik, Postojna; Marija Komac r. Zornik, Česvoča; Ivan Cerin (Komatarjev ata) Savlje; Marija Gabrijelčič r. Stanič (82), Murska Sobotna; Anton Turk, kmet, Hruševje; Teodora Azman r. Vovk, med. s. v. p.; Kranj; Franc Zahrastrnik, Radeče; Janez Mramor, elektrom. v. p.; Velike Lašče; Franc Kukovica, žel. v. p. (72), Kresnice; Ivica Hirselj r. Benedik, Vače; Anton Hren, up.; Brdo; Jože Dular, bivši pos., Jama-Dvor; Jože Jaklič, up.; Podstrmec pri Vel. Laščah; Fani Finkinger r. Mazovec (85), Kamnik; Viktor Železnik (75), Majstrov borec, Celje; Martin Kulnik, žel. up. (88), Gorice; Marija Ambrožič (78), Blejska Dobrava; Martin Kastelic st. pos., Radovič pri Metliki; Nežka Fiedl r. Hentak, Ptuj; Alojz Slapničar, up.; Zagorica pri Vel. Gabru; Franc Gliha, up.; Grosuplje; Franc Uršič, Pleševica pri Povirju; Ljubica Kulovec, uč. v. p.; Straža pri Novem mestu; Feliks Funtek (92), duhovnik, Mengeš; Franciška Jamsšek r. Gracelj, Novo Polje; Ivanka Jeras r. Sever, up.; Stožice; Francka Goršek r. Pleško, Vič.

ga. blagajničarka. V vsaki dobi in času so reveži in teh nikdar ne bo zmanjkalo. Niso ravno izpostavljeni na voga lu ceste, morali bomo stopiti k njimi v zavetišča, bolnišnice, domove. Vse to delo so vršile gospe, ki imajo otroke — bilo ni nič zapovedanega, vse izvršeno prosto, ne prisiljeno. Pri obiskovanju bolnikov, revežev naj bi bilo tako, kakor je rekel neki zdravnik, ki je obiskoval francoskega župnika Janeza Arškega: „Videl sem Boga v človeku, zato mi poslednj ni bilo nobeno delo odveč in ne pretežko.“

In končno najvišje, kar mora kdo dati pa je ljubezen. Ljubezen do dela, organizacije in vse kar je z njo v zvezi. Kar se sprejme je treba držati, vztrajati kljub vsem nasprotujočim idejam. Vsakdo ima pravico govoriti, misliti, sodelovati. Vsa zunanja dela v organizaciji naj bodo manifestacija notranjega življenja in na ta način se lahko uresničuje program slovenske katoliške žene v družini. Iz golih števil vam bo razvidno, da se je marsikaj storilo.

Vršili sta se dve seji širšega odbora. Rednih mesečnih sej je bilo 10 in 4 dobrodelne. Prejetih dopisov 45. Od poslanih dopisov od p. pisem 150. Propagando za mesečne sestanke, predavanja, prireditve smo pošiljali v Svobodno Slovenijo in Oznanilo. Ob rojstvu otrok je zveza razposlala 10 čestitk. Drugače pa se je sedaj oddalo posameznim odsekom, da sami odpošljejo čestitke zaradi točnejšega pregleda.

To je kratek pregled tajniškega poslovanja v letu 1973—1974. Hvala lepa vam vsem za dosedanje zaupanje, sodelovanje in razumevanje, za vse osebnostne žrtve, dobrote in za vso ljubezen.

Gdč. Sušnik je za svoje skrbno delo kot tajnica Zveze prejela navdušeno zahvalo vseh navzočih.

SLOVENC I V ARGENTINI

Osebn e novice

Poroka. V soboto, 16. t. m., sta se v cerkvi sv. J uda Tadeja v Ituzai ngu poročila dr. Julij Savelli ml. in gdč. Ana Marija Medic. Za priči sta bila ženinu njegova mati ga. Amalija Savelli, nevesti pa Jože Žgajnar. Poročal je msgr. Franc Novak. Med poročno sv. mašo je pel slovenski pevski zbor Gallus, pod vodstvom ženinevega očeta dr. Julija Savelli. Novoporočencema iskreno čestitamo.

Krsta: V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi je bil krščen Aleksander Barle, sin Jankota in ge. Rozi roj. Levstik. — V Ledesma v Jujuj je bila krščena Gabrielja Barle, hči Miha in ge. Leonore roj. González. Obakrat je krstil ge. Franc Barle. Srečnim staršem naše čestitke.

JANEZ LUŽOVEC — umrl

Pred tremi meseci smo se na tem mestu spominjali 70-letnice zaslužnega slovenskega moža Janeza Lužovca. Tedaj smo opisali življenjske in delovne poti, pozneje v taboriščih in potem

v Argentini. Rojen je bil v vasi Požen pri Cerkljah na Gorenjskem, kjer se je po poklicu krojač, izoblikoval v zavestnega katoliškega moža v naših prosvetnih organizacijah, in ustanovil lepo družino, v kateri je vzgojil osem otrok. Kot odločen protikomunist je zastupil domovino ter šel pot skozi taborišča v argentinsko emigracijo. Vedno je bil na uslugo potrebam skupnosti in pomoči do bližnjega. Za vsako delo v skupnosti je prijel in jo izpeljal vestno do konca. Bil je aktiven član Katoliške akcije, poverjenik Zedinjene Slovenije, Krščanske demokracije, njen zaupnik za Slovenski vas, sodeloval je pri gradnji slovenskih cerkva in domov, tako centralnega kakor lokalnega Hlalnikovega doma, v katerem je bil od vsr ga početka odbornik, pa tudi dalj časa predsednik. Bil je ljubitelj slovenske knjige ter jo je razpečeval za svoje okolje. Skratka: živa povezava Slovenske vasi s kulturno-političnimi in verskimi organizacijami v Capitalu. Umrli je zaradi komplikacij po operaciji noge 14. novembra ob pol petih zjutraj v sanatoriju na Avellanedi.

Kako je bil priljubljen in cenjen med svojimi rojaki, je pokazal njegov pogreb. Truplo so pripeljali na njegov dom v Slovensko vas (Lanus), kamor so prihajali posloviti se od njega številni prijatelji in znanci vse do pogreba v petek popoldan. Iz Patagonije so prileteli še pravočasno njegov sin duhovnik salezijanec Ivan ter dve hčerki salezijanski sestri, ki so z materjo, sorodniki, duhovniki in pogrebi pospremili sprevod v cerkev Marije Kraljice. Pogrebno sv. mašo je imel msgr. A. Orehar ob asistenci župnika fare slovenskih misijonarjev Marije Kraljice č. g. Prebila ter pokojnikovega sina Ivana. Somaševali so še salezijanski provincial rev. J. Sol, župnik bližnje fare Marije Fatimske Mirko Gerbec ter sinovi salezijanski sobratje M. Štuhec, D. Vrečar in T. Fantin. Med sv. mašo je prelepo pel otroški zbor pod vodstvom ge. Zdenke Janove. Lep poslovilni govor je imel msgr. A. Orehar. Pogreb je bil na bližnjem lanuškem pokopališču. Po molitvah se je poslovil v imenu fare župnik

čg. Prebil, ki je poudarjal delo pokojnega v verskem pogledu v fari in se mu zahvalil za njegov zgled. Za njim mu je spregovoril poslovilne besede tajnik Društva Slovenska vas g. Ignacij Glinšek, ki je poudarjal njegove zasluge za to slovensko lanuško skupnost kot ustanovni član društva, kot njega predsednik in dolgoletni odbornik. Predsednik Zedinjene Slovenije, vse slovenske skupnosti v Argentini g. Božo Stariha se je spomnil njegove delavnosti v slovenski skupnosti. Kot zadnji pa se je poslovil od pokojnika dr. Tine Debeljak v imenu Narodnega odbora in Krščanske demokracije, katere poverjenik in zaupnik za ta okraj je pokojnik bil, ter se mu je še posebej zahvalil za njegovo vneto pri razpečavanju slovenskih knjig.

Slovenci v Buenos Airesu smo zopet izgubili zglednega in delovnega člana, ki je veliko dobrega naredil za krajevno in širšo skupnost.

VI RANT JOŽE — umrl

Nekaj ur potem, ko smo se vrnili s pokopališča, kjer smo se poslovili od pokojnega Lužovca, se je po vasi razesla žalostna vest, da je na svojem domu po daljši bolezn i umrl vsem dobro znani Virantov atek. Kmalu nato, ko je bil v večernih urah pripravljen mrtvaški oder, so prišli sosedje in vaščani kropiti pokojnega atka in so pomolili zanj. Naslednje jutro so prišli tudi iz drugih krajev Velikega Buenos Airesa številni prijatelji in znanci ter so se udeležili pogrebne sv. maše. Ob pol štirih popoldne so vaščani dvignili krsto in jo nesli v sprevodu od spremstvu duhovnikov med molitvijo rožnega venca v cerkev Marije Kraljice, kamor je pokojni toliko let zvesto vsako jutro hodil k maši.

Med mašo, katero sta darovala župnik A. Prebil in salezijanec g. Lužovec Ivan je otroški zbor pod vodstvom pokojnikove hčerke ge. Zdenke Jan-Virant zadnjič zapel pokojnemu v slovo prelepe slovenske pesmi. G. A. Prebil je imel med mašo priložnostno pridigo. Med drugim je dejal: Včeraj smo se na tem mestu poslovili od vzglednega g. Lužovca, danes smo se tu zopet zbrali, da se poslovimo od drugega zglednega vaščana in vernika Virantovega atka. Zahvalil se mu je za lep zgled krščanskega življenja. Po končani maši je zbrana množica v cerkvi zapela: Marija skoz' življenje. Nato se je razvil dolg žalni sprevod avtomobilov na bližnje pokopališče v Lomas de Zamora. Pri odprtem grobu je g. Petek zmolil molitve za umrle, nakar se je v jedrnatih besedah poslovil od pokojnika v imenu slovenske farne in vaške skupnosti. G. Božo Stariha, predsednik Zedinjene Slovenije, se je od pokojnega Viranta Jožeta poslovil v imenu šolskega odseka osrednjega društva. Da se je mogla slovenska šola v vasi tako lepo razviti, ima velike zaslu ge tudi pokojni Virant Jože. Zahvalil se mu je za velik čit za skupnost. Med številnimi rojaki, ki so prišli od drugod, je bil med drugimi tudi dr. T. Debeljak, predsednik Slov. kulturne akcije, ker se je na Virantovem domu toliko slovenskih knjig prodalo za Slovensko vas.

Pokojni Virant Jože je bil rojen 11. septembra 1895 v Praproščah nad Ortnikom pri Ribnici. Med prvo svetovno vojno je bil na italijanski fronti. Po končani vojni se je kot prostovoljec boril na Koroskem, kjer je bil ranjen v nogo. Nato je bil v finančni službi ob

San Martina. Vse navzoče pa je presentilo poročilo ge. Zorec-Sušnikove iz Slovenske vasi, kjer so žene — poleg kulturnega dela, obiskovanja bolnikov in drugega udejstvovanja tudi organizirale gradnjo otroškega igrišča in varstvo otrok.

Navzoče žene so bile ob čitanju teh poročil prijetno iznenadene, saj je bilo iz njih razvidno, koliko skrbnega dela so žene in matere izvršile tekom preteklega leta.

Predsednica Zveze se je vsem lepo zahvalila.

Nato je č. g. Jure Rode, kot duhovni vodja Zveze podal nekaj lepih in globokih misli.

Zatem je ga. Dobovškova prosila v imenu odbora za razrešitev.

Ko je bil predlog sprejet, je prosila za preložitve list za novo predsednico. Navzoče gospe so soglasno predlagale ponovno izvolitve ge. Dobovškove za predsednico Zveze. Gospa Dobovškova se jim je za izkazano zaupanje zahvalila, prosila pa je gospe, naj ji oprostijo, ker mesta predsednice iz osebnih razlogov ne sprejme. Po daljšem razgovorjanju in ker ni bila predložena nobena druga lista, so navzoče žene prosile gdč. Renato Sušnikovo ge. Jeločnikovo, Kelčovo in Sucevo, da bi skupno prevzele opravljanje dela Zveze ter v primernem času sklicale izredni občni zbor. Gospe po predlog in delo sprejele, nakar se je peti redni občni zbor Zveze slovenskih mater in žena zaključil.

Vrbskem jezeru, v Trebnjem, v Mariboru, v Igu in nazadnje v Devici Mariji v Polju. Bil je vedno odločen protikomunist in kot tak se je leta 1945 skupaj z ostalimi umaknil na Korosko. Med revolucijo mu je 5. oktobra 1944 padel sin Branko na Gorenjskem pri gorenjskih četnikih.

Iz skupnega taborišča je z družino odšel v št. Vid, nato v Kellerberg, odkoder je leta 1949 preko Genove emigriral v Argentino. Tu se je najprej naselil v Quilmes in istočasno si je pripravil nov dom v nastajajoči Slovenski vasi, kamor se je 13. aprila 1954 preselil. V slovenski vasi je prva leta bil odbornik in blagajnik v pripravljalnem odboru. Na njegovem domu so bile tudi prve pevске vaje šolskega zbora, dokler ni bila l. 1955 dograjena dvorana na ulici Porvenir.

Po blagoslovitvi našega takratnega doma leta 1956, katero je izvršil naš škof dr. G. Rožman, je pokojni Virant počasi pustil javno delo ter to prepustil mlajšim. Posvetil se je nato le svoji družini, svojemu domu in vrtu, katerega je z vso skrbjo negoval. Kljub temu se je vedno zanimal za društveno delo in ga tudi vedno podprl, ter bil zvest član našega društva.

Dobri Virantov atek, naj počiva v miru, njegovim žalujočim pa naše iskreno sožalje.

BUEENOS AIRES

Hrepenenje, izvirna gledališka stvaritev, ki je bila v soboto 9. novembra v počastitev 20-letnice Slovenske kulturne akcije, in sta jo uprizorila Nataša Smersujeva in Nikolaj Jeločnik, je zelo lepo uspela. Obširno bomo o njej pisali v prihodnji številki

SAN LUIS

Proslava slovenskega narodnega praznika

Slovenci v San Luisu so se pridružili ostalim Slovincem v Argentini in pripravili praznovanje slovenskega narodnega praznika 29. oktobra in dneva slovenske zastave v torek 12. novembra v gostoljubni hiši g. Janeza Pekolja in njegove soproge Majde. Za govornika na proslavi je bil naprošen ge. Rudolf Smersu, ki se je vabilu rad odzval in se na povratku iz Mendoze ustavil v San Luisu.

Okoli devetih zvečer se je zbrala domala vsa sanluška slovenska družina pri g. Pekolju. Proslavo je začel starosta tamošnjih Slovincem g. Danilo Havelka, ki je toplo pozdravil g. Smersuja in ga prosil, da oriše pomen 29. oktobra 1918. G. Smersu je nato na kratko orisal tiste čase pred in po 29. oktobru 1918 in pomen osvoboditve Slovincem izpod germanskega jarma, ki je grozil narodno in gospodarsko uničiti slovenski narod. Omenil je, da je 29. oktober tudi dan slovenske zastave. Prav tako se je spomnil petletnice smrti škofa dr. Gregorija Rožmana. V živahni debati po govoru je govornik navzočim pojasnil več vprašanj iz slovenske politične problematike, tako delo Narodnega odbora za Slovenijo, ki obhaja letos 30-letnico svojega obstoja, slovenskih načrtov za sedanost in prihodnost, položaja koroskih in primorskih Slovincem i.t.d.

Govornik je bil deležen tople zahvale vseh navzočih. G. Havelka je nato zaključil lepo uspelo proslavo slovenskega narodnega praznika.

SAN MARTIN

Liga žena-mati v San Martinu je 13. nov. imela svoj redni mesečni sestanek. Uporabile smo ga za praktične nasvete. Prihodnji sestanek bo 18. decembra. Posvetile ga bomo božičnim praznikom. Vabljenе vse članice in žene in matere iz San Martina.

Opozorjamo na današnji oglas za J. Gerzinčiča spevoigro

MIKLAVŽ PRIHAJA

ki jo za letošnji sprejem sv. Miklavža pripravlja

Slovenski pevski zbor „GALLUS“

v dvoranj Slovenske hiše na R. Falcoru v soboto, 7. decembra, ob 16 (za otroke) in ob 20.30 (samo za odrasle) ter v nedeljo, 8. decembra, ob 17 (spet za otroke).

Poleg celotnega zbora „Gallus“ bodo sodelovali otroci zborovih članov in tudi simpatičen par Slovenskih mladenk.

Za pristno doživetje miklavževanja nam poleg nastopajočih jamčita tudi režiser Stanko Jerebič in priznani scenograf Tone Oblak. Vstopnina za otroški predstavi \$ 5.— (za spremljevalce \$ 10.—), za sobotno predstavo za odrasle \$ 15.—.

Vstopnice ne bodo numerirane.

Miklavževa pisarna bo odprta dve uri pred vsako predstavo.

Za dobro voljo

„Gospodična, ali bi se hoteli poročiti z menoj? Tako čudoviti se mi zdite!“

„Ne, tisto ne, pač pa mi bo vaš odlični okus glede žensk ostal za vedno v spominu.“

Kdo zna - kdo ve?

VELIKO NAGRADNO TEKMOVANJE

za srednješolsko in ljudskošolsko mladino

O ZNANJU SLOVENSKE SPLOŠNE KULTURE

15. decembra 1974 ob 10.30

v dvorani na Ramón Falconu

Pozanimaj se čimprej o tvarini, ki jo je treba pripraviti, pri svojih profesorjih ali učiteljih ter v pisarni SLOGE!

Prihodnji teden bomo objavili nagrade in pravila tekmovanja.

V SLOGI JE MOČ!

GALLUS bo letos slovesno sprejel sv. Miklavža v veliki dvorani Slovenske hiše z J. Geržinčičevo spevoigro v režiji St. Jerebiča

Miklavž prihaja

V soboto, 7. decembra: ob 16. (za otroke in spremstvo) in ob 20.30 (samo za odrasle) ter v nedeljo, 8. decembra, ob 17. (za otroke in spremstvo).

Sodeluje ves zbor Gallusa in gostje

Ob tej priložnosti bo sv. Miklavž tudi delil darila, ki se sprejemajo dve uri pred predstavo.

„Kdor ljubi, Poje“

(Sv. Avguštin)

SDO - SFZ Ramos Mejía prirejata

k o n c e r t

Mladinskega zbora „KARANTANIJA“

(DIR.: GA. MARIJA FINK GERŽINIČEVA)

SLOMSKOV DOM

NEDELJA, 1. DECEMBRA OB 19.30

Za počitnice si privoščite oddih v gorski vasi CATEDRAL

BARILOČE VABIJO

Pravočasno rezervirajte na naslov

M. y M. - c.c. 637 — San Carlos de Bariloche, R. Negro

Vse v slovenski oskrbi

Informacije v upravi lista

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGROYEN 8854/62
TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

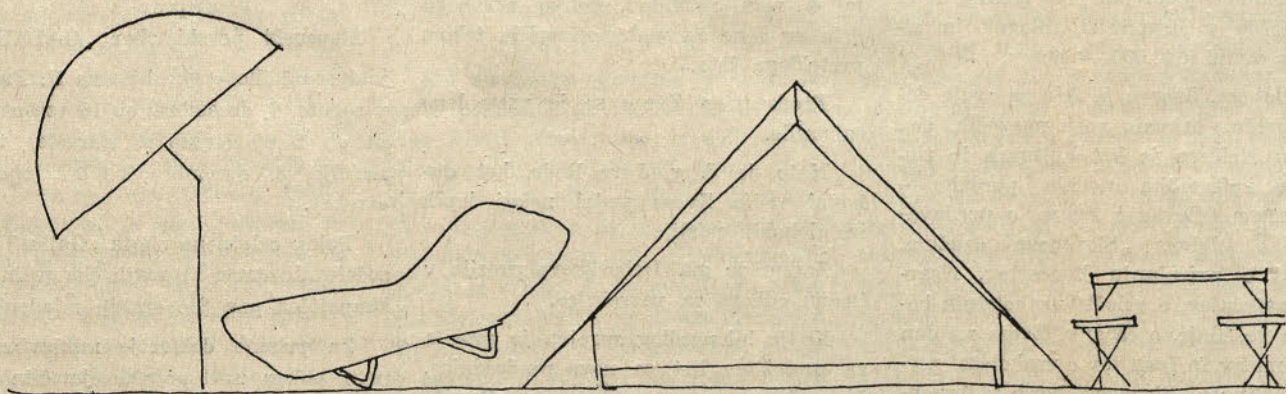
EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE
ZAMORA

Opozorjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem velikem lokalu, vedno na razpolago najfinejše pohištvo

PLAŽA - POČITEK - TABORENJE - RIBOLOV - ŠPORT -

YUGO CAMPING

MONROE 2883 SKORAJ CRAMER
7817741 CAPITAL

OBVESTILA

PETEK, 29. novembra 1974:

V Slovenski hiši ob 20 starešinska večerja SKAS-a.

SOBOTA, 30. novembra 1974:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 15.30 sklep šole. Ob 18 prihod sv. Miklavža (odposlanec uraduje od 15 dalje).

NEDELJA, 1. decembra 1974:

V Slovenski hiši v cerkvi Marije Pomagaj, prvo sveto obhajilo ob 9.30.

V Slovenskem domu v San Martinu po maši tekma v balinanju med moštvi iz Carapachaya in San Martina.

V Slomškovem domu ob 19.30 koncert mladinskega zbora „Karantanija“

V Slovenskem zavetišču ob 11.30 sv. maša, nato asado in „Miklavžev štant“.

SREDA, 4. decembra 1974:

V Slovenskem domu v Carapachayu

V Slov. domu v San Martinu bo v nedeljo, 1. decembra po maši

tekma v balinanju

med moštvi iz Carapachaya in San Martina.— Opoldne bo pripravljeno kosilo.—

Šola škofa dr. Rožmana v San Martinu bo imela sklep šole v soboto, 30. novembra ob 15.30

Ob 18 prihod sv. Miklavža. Sprejemanje daril od 15 dalje.

Pomnitev prvega sv. obhajila bo v San Martinu v nedeljo, 8. decembra.

Vpis

v Rožmanov zavod

za osnovno šolo: 6. in 7. razred.

Potrebno: Rojstni list; pričevalo zadnjega razreda; „pase“ iz šole, kamor je hodil do sedaj.

Zdravo življenje v verskem in slovenskem okolju nudi vašemu sinu Rožmanov Zavod.

PRISTAVA

Monte 1851, Castelar

IŠČE

hišnika, hišnico ali zakonski par

Za dogovor z odborom: vsako nedeljo, po maši.

zvečer zaključek šole in prihod sv. Miklavža.

ČETRTEK, 5. decembra 1974:

V Slovenski vasi ob 20 Miklavževanje.

SOBOTA, 7. decembra 1974:

V Slovenski hiši ob 16 spevoigra Miklavž prihaja (za otroke); ob 20.30 (za odrasle) s sodelovanjem SPZ Gallus.

V našem domu v San Justo sklop šole in prihod sv. Miklavža ob 18.

NEDELJA, 8. decembra 1974:

V Slovenski hiši ob 9.30 mladinska maša. Po njej proslava Brezmadežne za mladino.

V Slovenskem domu v San Martinu ob 10 redni občni zbor doma.

V slovenski hiši ob 17 spevoigra Miklavž prihaja (za otroke in spremstvo).

NEDELJA, 15. decembra 1974:

V Slovenski hiši ob 10.30 veliko nagradno tekmovanje o znanju slovenske kulture za osnovnošolsko in srednješolsko mladino.

SREDA, 18. decembra 1974:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 18.30 redni sestanki Lige žena-mati.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Medorganizacijski svet bo 29. novembra ob 20 v društvenih prostorih. Na tem svetu se bodo določili datumi prireditve za prihodnje leto.

Zveza slovenskih mater in žena ima že v prodaji božične voščilnice po ceni \$250.—. Dobite jih pri odhormicah domov in v Dušno pastirski pisarni.

Sprejem novih članov v skavtsko četo Sinjega orla v soboto od 18 do 21 in nedeljah od 9.30 do 12 v Slov. domu v Carapachayu.

Slovenski dom v San Martinu
V nedeljo, 8. dec. ob 10 dopoldne

redni občni zbor

Na dnevnem redu so poročila odbornikov, volitve odbora in nadzorstva, zvišanje podpor in prispevka Vzajemnega podprnega sklada.

Vse članstvo lepo vableno.

Počitniški dom v kordobskih hribih bo odprt za vse Slovence takoj po otroški koloniji, t. j. od 12. januarja pa do 28. februarja. Kdor si želi odpočiti se v gorskem miru in zraku, naj čimprej priporočeno sporoči na naslov: Hanželič, Champagnat 55, Luján, Prov. Buenos Aires. Po božiču pa: Hanželič, San Esteban, Sierras de Córdoba.

ZAVETIŠČE

V nedeljo, 1. decembra 1974, se bo brala ob 11.30. uri sv. maša v zavetišču za prvim predsednikom zavetišča Jožetom Musarjem in za vse ostale umrle člane in dobrotnike zavetišča.

Po sv. maši — „asado“.

Zveza slov. mater in žena bo imela ob tej priliki svoj tradicionalni „Miklavžev štant“.

Vabljeni!

Odbor zavetišča!

KINTA SLOGA

Del Cielito 279 — Villa Udaondo

Sezona 1974/75 — 1. 12. 1974 do 16. 3. 1975. — Vsak dan od 10—20

Vstopnina:	odrasli		mladina	
	od 18 leta naprej	od 10. do 18. leta	od 18 leta naprej	od 10. do 18. leta
Sezonska	\$ 120.—	\$ 60.—		
(Sobote, nedelje, prazniki)	\$ 10.—	\$ 5.—		
Ob delavnikih	\$ 8.—	\$ 4.—		

Važno: Vstop dovoljen samo članom K. Z. Sloga in njihovim družinam z novimi izkaznicami, katere pravočasno dvignite v zadržni pisarni. Cena \$ 3. To izkaznico bo moral imeti vsak obiskovalec kinte od 10. leta dalje. Otroci članov dobe izkaznico pod člansko številko očeta oz. matere.

Teža križa in plačilo.
Vodilo škofa Gregorija

V miru božjem je v svojem šestnajstem letu za vedno zaspala naša ljuba

Katarinca

Zalujoči starši
Nataša in Andrej Krečič

Buenos Aires, 18. novembra 1974.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare
Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. F. 69-9503
Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correos
Central (B.
Argentina)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 382*

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 2.233.341

Naročnina Svobodne Slovenije za 1. 1974 za Argentino \$ 135.— (13.500) — pri pošiljanju po pošti \$ 140.— (14.000). ZDA in Kanada 16 USA dol.; za Evropo pa 19 USA dol. za pošiljanje z avionsko pošto. Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 12 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213.

DR. JUAN JESUS BLASNIK

specialist za ortopedijo
in travmatologijo

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed
Zahtevajte določitev ure na
telefonu 49-5855.

Privatni telefon: 628-4188

Ordinira v torek in četrtek
od 17 do 20

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL
CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827